

Československá meteorologická společnost
při Československé akademii věd

P r a h a

I N F O R M A Č N Í V Ě S T N Í K

pro členy společnosti

Praha - srpen 1964

Číslo 12/13

Za obsah odpovídá : Dr CSc J. Podzimek

Návštěva představitelů ČSMS v PLR.

Ve dnech 10. až 15. června 1964 navštívili místopředseda ČSMS prof. Dr. M. Konček, člen koresp. SAV a vědecký tajemník Dr. J. Podzimek Varšavu s cílem navázat těsnější spolupráci se společností Polskie Towarzystwo Meteorologiczne i Hydrologiczne, která zaměřením zčásti odpovídá ČSMS. Během návštěvy byla našim delegátům prokazována mimořádná pozornost a jmenování měli možnost seznámit se s posláním, úkoly a možnostmi polské společnosti. Jednání, která byla vedena předsedou polské společnosti Prof. Dr. Lamborem, splnila cíle vytčené na zasedání předsednictva a hlavního výboru ČSMS. Na závěr jednání se zúčastnili naši delegáti slavnostního zasedání předsednictva polské společnosti, při němž byl podepsán návrh dohody o spolupráci přátelských společností, který bude předložen hlavnímu výboru obou společností ke konečnému schválení. Návrh obsahuje, podobně jako v případě dohody se společností v MLR pět bodů, které se týkají oficiální výměny publikací společnosti a separátů členů společností, výměny přednášejících na téma, která si druhá strana z nabídnutého seznamu vybere. Dále obsahuje třetí bod podrobnosti o výměně informací o propagaci meteorologie v tisku, televizi a v rozhlase a o uspořádání soutěží s meteorologickou problematikou. Ve čtvrtém bodě se mluví o výměně mladých nadaných odborných pracovníků, členů přátelských společností a o podmínkách takové výměny. Závěrečný bod obsahuje ujednání o pravidelných ročních schůzkách zástupců společností z PLR, NDR, MLR a ČSSR s cílem podrobného projednání spolupráce na příští rok.

Představitelé ČSMS navštívili dále ředitelství i různá pracoviště PIHM, kde byli srdečně přijati a zúčastnili se vědecké konference, na níž polští meteorologové přednášeli o výsledcích svých prací. Naši delegáti měli možnost ocenit vysokou odbornou úroveň práce polských kolegů, kteří se v poslední době zaměřují nejen na "klasické" disciplíny meteorologie, ale i na některé moderní směry, jako je radarová meteorologie, radioaktivita a chemismus atmosféry, meteorologické družice a raketový výzkum vyšších hladin atmosféry. Široké perspektivy polské meteorologie, odpovídající velkým tradicím, a pracovní úsilí na poli meteorologické služby i vědy jsou v souladu s celkovým dojmem, který si navštívící odnáší z Varšavy - z města, které tak názorně dokumentuje sílu vůle člověka a kladné výsledky jeho práce.

Zpráva o činnosti ČSMS za I. pololetí 1964.

Během roku 1964 bylo do konce měsíce června uspořádáno :

3 schůze předsednictva	2 schůze hlavního výboru
4 schůze přípr. výboru konference	10 schůzí v pobočkách ČSMS
3 schůze bioklimat. skupiny se semináři	32 odborných přednášek, z toho 2 zahraničních hostů.

Členská základna k 30.VI.1964 - 339 členů.

Při budování organizace společnosti se pozornost zaměřila zejména na činnost pobočky Praha. Výbor pobočky se zasloužil o velmi dobrou přípravu programu. Přednáškové činnosti, vysoké odborné úrovně se zúčastnil aktivně velký počet předních našich meteorologů a diskuse se kladně promítly i do pracovních problematik. Zatím se nepodařilo ustavit pobočku v Českých Budějovicích, neboť hlavní výbor nedostal konkrétní návrhy, které mu byly přislíbeny. Bude nutné věnovat zvýšenou pozornost činnosti poboček v Brně a Hradci Králové. Činnost slovenské skupiny probíhá podle plánu.

V první polovině roku vyvíjel intenzivně činnost přípravný výbor Celostátní meteorologické konference 1964. Bylo definitivně rozhodnuto o odborném zaměření konference a vymezena problematika jednotlivých sekcí. Byli ustaveni vedoucí jednotlivých sekcí a rozděleny hlavní funkce, zajišťující odborný i organizační chod příprav. Byly zhodnoceny došlé referáty (na základě sylabů) a rozděleny do příslušných sekcí. Byl pořízen základní přehled o účasti zahraničních i domácích odborníků.

Jako v minulých letech úspěšně pracovala odborná bioklimatologická skupina, která při 3 schůzích uspořádala větší počet odborných přednášek. Přednášky se zaměřily zejména na problematiku základního výzkumu v bioklimatologii v ČSSR, dále na důležité problémy z lékařské bioklimatologie a na povšechné informace o rozvoji bioklimatologie v zahraničí.

Na základě usnesení hlavního výboru z minulého roku byla realizována návštěva místopředsedy ČSMS prof. Dr. M. Končeka, DrSc, člena korespondenta SAV a vědeckého tajemníka ČSMS Dr. J. Podzinka, CSc v PLR, kde byly sjednány podklady ke smlouvě o spolupráci mezi spřátelenými společnostmi, k jejichž ratifikaci dojde po schválení hlavním výborem ČSMS během konference na podzim t.r. Jako podklad k tomuto jednání aloužily body obsažené v dohodě s maďarskou meteorologickou společností z r. 1963 (výměna publikací, výměna přednáškových, bezdevisová výměna mladších pracovníků, koordinace pořádání konferencí a symposií apod.)

Po překonání technických nesnází, které byly způsobeny nejasnou otázkou způsobu finanční úhrady exerpčních prací, byla zaktivisována činnost terminologické komise, která v současné době shromažďuje celý dosud zpracovaný materiál a připravuje třídění hesel.

Bioklimatologická skupina zajišťuje vydání explikativního slovníku z oboru bioklimatologie v českém jazyku.

Rámcový plán činnosti ČSMS na rok 1965.

- 1) Další budování organizace společnosti. Zintenzivnění činnosti ve stávajících pobočkách, příprava založení nových poboček v krajských centrech a prohloubení činnosti v odborných skupinách.
- 2) Uspořádání bioklimatologické konference v r. 1965 za spoluúčasti Bioklimatologické komise ČSAV. Počítá se s účastí význačných zahraničních pracovníků.
- 3) Styky se spřátelenými meteorologickými společnostmi MLR, NDR, PLR : porada zástupců 4 společností o společných postupech při koordinaci odborné práce (zejména přednáškové činnosti), propagace meteorologie, výchově odbor.pracovníků apod. Zajistit výměnu odb.časopisů a publikací, příp.separátů.

- 4) Uspořádání valného shromáždění ČSMS při němž bude zvoleno předsednictvo a hlavní výbor společnosti a bude vytyčen program činnosti na příští léta.
- 5) V přednáškové činnosti se zaměřit zejména na témata z oboru meteorologie a klimatologie, mající význam hlavně pro zemědělství, vošní hospodářství, dopravu, energetiku a jiná důležitá odvětví národního hospodářství. Pozornost věnovat hraničním vědním oborům meteorologie. Rozvinout spolupráci se Společnostmi pro šíření politických a vědeckých znalostí. Uspořádat přednášky 3 zahraničních odborníků a během roku zajistit 30 přednášek ve skupinách a pobočkách.
- 6) Zintenzivnit práci terminologické komise. Zajistit úplný přehled dosud vykonané práce a připravit předpoklady pro její zdárné zakončení v nejbližší době.
- 7) Zajištění oslav a propagace Světového meteorologického dne.
- 8) Uspořádání výstavy meteorologické fotografie v Praze, příp. v jiných městech ČSSR. Organizací bude pověřena pobočka ČSMS v Praze.
- 9) Pokračování v odborných zasedáních bioklimatologické skupiny, spolupracovat při přípravě zasedání s hosticími institucemi, příp. s jinými vědeckými společnostmi a institucemi.
- 10) Spolupracovat s Ústavem pro doškolení lékařů při seminárním školení lázeňských lékařů v oboru bioklimatologie.
- 11) Připravit publikaci bibliografie čsl. lékařské, zemědělské, lesnické bioklimatologické literatury a dokončit přípravu bioklimatologické terminologie pro tisk.
- 12) Sledovat úroveň meteorologie, klimatologie a bioklimatologie v ČSR a přispívat větší měrou k zvýšení úrovně meteorologických publikací hlavně zajištěním odborných recenzí.
- 13) Pokračovat ve spolupráci s mezinárodní společností pro biometeorologii.
- 14) Provéřit členskou základnu společnosti, zajistit větší odbornou aktivitu členů a připravit definitivní směrnice pro získávání a přijímání nových členů.

Zpráva ze schůze hlavního výboru ČSMS, konané dne 17.I.1964.

Prof. Konček stručně informoval přítomné o návštěvě své a Dr. Podzinka v MLR. Cílem návštěvy bylo navázání styků s maďarskou meteorologickou společností a vytyčení bodů další spolupráce.

Doc. Dr. Nosek informoval přítomné o navázání spolupráce se studenty z PLR, kteří byli pozváni a zúčastnili se schůze pobočky ČSMS v Brně.

Dr. Podzinek přečetl zprávu o činnosti ČSMS za r. 1963, která ještě bude doplněna o některé číselné údaje z těch poboček, které včas neposlaly hlášení. Tato zpráva, která bude zaslána na presidium ČSAV, byla přítomnými schválena.

Dr Hrubeš nastínil ve stručnosti finanční situaci ČSMS ke konci roku 1963 a seznámil přítomné s hlavními položkami příjmovými a výdejovými.

Dr Podzimek dále přečetl program činnosti na r. 1964, který byl odeslán současně s rozpočtem na r. 1964 příslušným orgánům ČSAV. K jednotlivým bodům programu vznikla živá diskuse. - Bylo dohodnuto, že pro krátkost termínu budou letos rozeslány jednoduché gratulace (linorytové) podle návrhu s. Ježka. Heslo pro letošní Světový meteorologický den je : "Meteorologie jako faktor ekonomického (hospodářského) vývoje".

Prof. Gregor přečetl zápis ze schůze terminologické komise, která se po delší době opět sešla. S. Hrdý na této schůzi informoval o stavu prací na slovníku. Jednatel komise je nyní s. Zikmunda.

Zprávu ze zasedání přípravného výboru konference 1964 podal předseda tohoto výboru s. prof. Konček. Přečetl zápis z této schůze a zodpověděl dotazy. Příprava konference probíhá zatím uspokojivě.

Dále hlavní výbor projednal přihlášky 15 nových členů, kteří se od poslední schůze hl. výboru do ČSMS přihlásili za členy. Z důvodů neplacení příspěvků za více jak 2 roky i přes několikeré upozornění bylo z ČSMS vyřazeno 17 členů.

Zpráva ze schůze hlavního výboru ČSMS, konané dne 17.VI. 1964.

Schůzi zahájil prof. Gregor, který úvodně krátce vzpomenul zesnulého dr O. S a t r a p y, který byl zaslužilým členem ČSMS. Přítomní povstáním uctili jeho památku.

Přítomní byli seznámeni s obsahem návrhu bioklimatologické skupiny zřídit v ČSMS dvě samostatné sekce, každou s malým předsednictvem, jemuž by byl nadřazen společný hlavní výbor. Diskuse pak vyústila v názor, že bude nutno požádat předsednictvo bioklimatolog. skupiny, aby připravilo pro hlav. výbor návrh, ve kterém budou uvedeny konkrétní návrhy a podklady pro zlepšení práce ČSMS, které závady (potíže) budou navrhovanou změnou struktury společnosti odstraněny. Doporučuje se pracovat na poli regionálních (pobočky), kde se bude soustřeďovat činnost přednášková, společenská apod. V otázce rozpočtu bylo dohodnuto, že dr Hrubeš sestaví návrh rozpočtu na r. 1965 podle stávajících poměrů a podle loňského roku. Jako nové budou v rozpočtu položky: výlohy s valným shromážděním, výstava meteorologické fotografie, bioklimatologická konference a hrazení příp. skluzu z konference 1964. Hlavní výbor byl seznámen se žádostí bioklimatolog. skupiny a zvýšení dotace na r. 1964 a doporučil podpořit žádost o toto zvýšení na presidiu ČSAV.

Prof. Konček přednesl zprávu o návštěvě meteorologické společnosti v PLR. Jednání s polskou společností proběhlo velice úspěšně, byly navrženy konkrétní body spolupráce, které podepíší representanti PHMS na podzim tr. v Praze.

Dr Podzimek seznámil přítomné se stavem příprav Celostátní meteorologické konference. Bylo provedeno rozvržení po stránce organizační, dohodovány otázky Sborníku, sestaveny sekretariáty, jakož i prodiskutována otázka čestných hostů na konferenci.

Prof. Gregor oznamuje, že rozeslal osobní dopis všem členům terminologické komise. Mnohé z odpovědí jsou velkým příslibem, jsou podnětné pro další práci této komise.

Na základě přihlášek do ČSMS hlav.výbor po projednání přijal 14 nových členů ČSMS.

Ing.Krečmer podal návrh, aby ČSMS se připojila k návrhu na státní vyznamenání s. prof. Ing.Dr Václava Nováka z Brna. Návrh bude zaslán rektorovi Vysoké školy zemědělské v Brně prostřednictvím s.Ing. Havlíčka.

Zpráva ze schůze přípravného výboru konference, konané 17.VI.1964.

Po přivítání přítomných prof.Dr M.Končekem oznámil s. Böhm, že do dnešního dne je přihlášeno 131 účastníků + 8 rodinných příslušníků, z toho 24 cizinců + 8 rod.příslušníků. Nejvíce účastníků je přihlášeno z NDR. Referátů je přihlášeno 62.

Počítá se s tím, že denně v době od 13. do 16.X. 1964 odezní cca 16 referátů v úvodní části a ve 3 sekcích. Diskuse bude všeobecně vždy k jednotlivému referátu. Všechny referáty budou současně překládány do ruštiny a němčiny.

Sborník bude vydán Nakladatelstvím ČSAV v německém jazyku s resumé v tom jazyku, ve kterém byl referát přednášen a v češtině. Během konference bude uspořádána výstava meteorologických přístrojů a publikací.

Ubytování bude zajištěno jak v Praze, tak v Domě vědeckých pracovníků v Liblicích, kde bude i možnost stravování a slavností večere.

Prehľad činnosti Slovenskej skupiny ČSMS v I. polroku 1964.

Slovenská skupina ČSMS mala v I. polroku 1964 spolu 6 pracovných schôdzí a jednu výborovú schôdzu. Na pracovných schôdzach sa uskutočnili tieto prednášky s diskusiou :

dr.Š. Petrovič : Teplotné pomery východného Slovenska - 28.I.1964

dr.V.Peterka,CSc : Oblačnosť a slnečný svit vo V.Tatrách za rôznych typov počasia - 22. II. 1964

J.Tomlain,CSc: Rozloženie složiek radiačnej bilancie na území ČSSR -21.III.1964

dr. J. Podzimek,CSc: Vznik priemyselných hmŕiel - 28.IV. 1964

Dr. W. Friedrich : O pozorování vetra v horských oblastiach. Niektoré problémy dopravnej meteorológie - 2.VI. 1964

F.Šanaj,CSc : Výskyt zrážok vo Vys.Tatrách za rôznych typov počasia - 23.VI.64

Niektoré uvedené prednášky sa uskutočnili v spolupráci so Závodnou školou práce HMÚ na Kolibe. Oproti plánovanému programu prednášok v I. polroku nastala zmena : Prednášky-prof.dr.M.Konček: Teplotné pomery Vys.Tatier

a dr. J. Otruba : Porovnanie veterných pomerov na Lomnickom štíte a na Kasprowom vrchu za rôznych typov počasia - sa uskutočnili až v II. polroku 1964 resp. I. polroku 1965 a miesto nich sa uskutočnili neplánované prednášky dr. W. Friedricha a J. Tomláina.

Na návrh Slovenskej skupiny ČSMS bol Slovenskou akadémiou vied pozvaný na Slovensko tajomník Rakúskej meteorologickej spoločnosti Dr. Walter Friedrich od 1. do 7. júna 1964. V rámci programu skupiny uskutočnil 1. júna odbornú diskúziu o použití rakiet a generátorov s jodidom strieborným v boji proti krupobitiu v Rakúsku. 2. júna mal Dr. Friedrich dve verejné prednášky v rámci spoločnosti. Veľmi zaujímavá diskusia i prednášky vyvolali u našich pracovníkov značný ohlas. Pri návšteve sa prejednali i niektoré možnosti spolupráce v rámci meteorologických spoločností. V dňoch 3. až 6. júna spolu s predsedom a tajomníkom Slovenskej skupiny navštívil Dr. Friedrich meteorologické observatória v Nízkych a Vysokých Tatrách a urobil exkurziu do Dobšinskej ľadovej jaskyne, Damänovskej jaskyne Slobody, Bielovodskej doliny a Levoče. Pri návrate do Bratislavy si prehliadli Nosice, Trenčianske Teplice a Piešťany.

Slovenská skupina ČSMS a závodné výbory ROH meteorologických pracovísk v Bratislave usporiadali 23. marca 1964 popoludní na HMÚ na Kolibe oslavy Svetového meteorologického dňa so slávnostným kultúrnym a spoločenským programom.

Na výborovej schôdzi 25. mája 1964 sa urobila kontrola uznesení z predchádzajúcej výborovej schôdze (27.12.1963), prejednálo sa plnenie prednášok do konca I. polroku 1964 a zostavil sa predbežný plán prednášok na II. polrok 1964, prejednali sa práce na terminologickom slovníku, spolupráca na príprave celoštátnej meteorologickej konferencii a hodnotila sa ostatná činnosť skupiny. Na schôdzi bol prejednaný návrh skupiny na ďalší postup prác na terminologickom slovníku. Písomným spracovaním návrhu pre terminologickú komisiu pri Hlavnom výbore bol poverený tajomník skupiny dr. J. Otruba.

Populárno-vedecké úlohy plnili členovia skupiny najmä uverejňovaním aktuálnych populárno-odborných článkov v dennej tlači a v populárno-vedeckých časopisoch.

Prehľad finančného čerpania skupiny v I. polroku :

1. <u>Príjem</u>	Plán na r.1964	Skutočné čerpanie za I. polrok 1964
a/ z členských príspevkov	700.-	960.-
b/ z dotácie SAV	5700.-	3000.-
2. <u>Výdaj</u>		
a/ osobné výd. mimo mzd.fond	3300.-	426.-
b/ materiálové zásoby	300.-	78.-
c/ práce, služby a i.	300.-	60.-
d/ cestovné výdavky	2500.-	598.-
Výdavky celkom	6400.-	1162.-
Stav na bežnom účte : Kčs 3.025,31	Stav hotovosti	Kčs 4,90

Činnost pobočky ČSMS - Praha.

Činnost se hlavně soustředila na pravidelné pořádání přednášek z oboru meteorologie a na popularizaci meteorologie. V první polovině letošního roku byly předneseny tyto referáty :

9.I. A. Mrkos : Některé poznatky z Antarktidy.

Přednášející referoval o výzkumných pracech v Antarktidě a podal stručný přehled některých dosavadních výsledků. Přednáška byla zaměřena hlavně na meteorologické problémy a na vědeckou práci, kterou přednášející v Antarktidě sám prováděl. V diskusi se potom probíraly některé vědecké problémy z meteorologie a oceánologie jižní polokoule. Přednáška byla doplněna autorovými vlastními zkušenostmi a zážitky z Antarktidy.

31.I. J. Reinhartová : Vliv povětrnostních podmínek v různých podnebních oblastech zeměkoule na technická zařízení a klimatografické zpracování pro účely techniky.

V referátu z oboru aplikované klimatologie předložila autorka vlastní klasifikaci klimatu na celé zeměkouli pro účely exportu elektrotechnických zařízení. Ve spolupráci s elektrotechnickými odborníky si zvolila kritéria závislá hlavně na teplotě a vlhkosti vzduchu, která jsou směrodatná pro korozi a poškození elektrotechnických zařízení. Podle těchto kritérií vymezila na zeměkouli oblasti, pro něž musí být elektrotechnická zařízení zvláště upravena. V diskusi se zdůraznilo praktické použití této práce a byly prodiskutovány některé širší otázky z klimatotechnologie a používané terminologie.

13.2. B. Böhm a F. Rein : Některé úkoly meteorologie související s ochranou čistoty ovzduší v průmyslových oblastech.

S. Rein podal všeobecný referát o celém problému znečištění ovzduší v průmyslových oblastech. Zdůraznil velkou odpovědnost pracovníků zabývajících se tímto problémem a nastínil úkoly, které stojí před meteorology v tomto oboru. S. Böhm ilustroval šíření exhalátů v přízemní vrstvě při různém teplotním zvrstvení. Poukázal zvláště na některé situace, kdy koncentrace exhalátů v mezní vrstvě může být škodlivá. V diskusi se probírala důležitost přístrojového vybavení, které je nutné pro další výzkum v tomto oboru. Zvláště se poukazovalo na nutnost konstrukce meteorologického stožáru pro přesná měření vertikálních gradientů teploty a pro měření turbulence.

27.2. S. Černava, V. Jírovský, Z. Smolík : Některé otázky letecké meteorologie.

Všeobecný referát o problémech a úkolech letecké meteorologie přednesl s. Jírovský. Zdůraznil nové požadavky letecké dopravy na meteorology plynoucí z rozvoje proudových letadel. S. Smolík se zabýval statistikou bouřek z desetiletého období. Uvažoval pravděpodobnost četnosti bouřek při různých povětrnostních situacích. Černavův referát se týkal statistického zhodnocení úspěšnosti leteckých předpovědí. V diskusi, která se rozvinula po přednášce byla probírána prognostická hodnota statistického zpracování bouřek. V referátu s. Černavy se potom diskutovaly hlavně hranice tolerance úspěšnosti předpovědí. Závěrem bylo doporučeno, aby se meteorologický výzkum zabýval cirkulací ve vyšších hladinách, což je důležité pro budoucí letecký provoz.

5.3. D. Vítková : Informace o přístrojích používaných v současné době při radiosondážních měřeních.

Přednášející podala přehled výsledků srovnání jednotlivých typů sond prováděného ve Švýcarsku. Příložená mapa ilustrovala pestrost typů sond užívaných v Evropě. Živá diskuse se stočila potom na problém konstrukce naší sondy. Probíraly se potom klady, a event. nedostatky plánované elektrické sondy. V tomto spojení byla i kritizována malá homogenita staniční aerologické sítě ve střední a východní Evropě.

12.3. J. Pícha : Referát o cestě do SSSR.

Přednášející hovořil o významu a úkolech cesty do SSSR do Taškentu. Popisoval způsob srovnávacích aktinometrických měření a měření ozonu, která činila podstatu služební cesty. V druhé části informoval o zážitcích z cesty a o pobytu v Taškentě.

25.3. M. Škoda : Současný stav praktického použití numerických předpovědních metod v jednotlivých službách.

Referát seznámil posluchače s používanými metodami numerické předpovědní techniky těchto služeb : SSSR, USA, Japonsko, Anglie, Švédsko. Dále se zabýval výzkumem NPM v NSR, která používá tyto metody v praxi. Při popisu prací v jednotlivých službách byl brán zřetel na : strojové vybavení, používané metody a jejich výsledky, automatické zpracování vstupních údajů, metody kontroly vstupních údajů, objektivní analýzu a rozšiřování výsledků. V diskusi byla zvláště podtržena zkušenost, že v NSR nepoužívají NPM v synoptické praxi, přestože dosáhli značného úspěchu v teorii. Dále byla kladně hodnocena práce Angličanů při jejich soustavném studiu baroklinních modelů. Na závěr se diskutovalo o samočinných počítačích a o programování úloh.

25.3. B. Sobišek : Výsledky jednání expertů pro přístroje zemí tábora socialismu o unifikaci hydrometeorologických měření.

Referát přinesl důležité informace o meteorologických přístrojích používaných v LDS a v SSSR a o zamýšleném vývoji. Diskutovalo se potom o automatizaci meteorologického pozorování, jak byla předložena službou SSSR a debata se stočila opět na problém unifikace radiosondážních měření.

8.4. V. Kakos : Některé poznatky z frontální analýzy.

Po historickém úvodu přednášející poukázal na důležitost front v dnešní synoptické praxi. Probíral realitu front a problémy subjektivity při frontální analýze. Tuto otázku ilustroval srovnáním frontální analýzy různých zahraničních služeb. Poukázal na problematičnost front ve výškových studených cyklonách. V diskusi, která se rozvinula po přednášce se došlo k závěru, že frontám a srážkám na frontách by se měla věnovat větší pozornost než dosud.

6.5. St.Brandejs : K otázkám základního výzkumu v oboru meteorologie a klimatologie v ČSSR.

Přednášející se zabýval otázkou základního výzkumu a výzkumu vůbec. V druhé části se zmínil o předběžném studiu nutném pro základní výzkum.

V živé debatě, která se po přednášce rozvinula se ukázalo, že přisoudit některé vědecké práci charakter základního výzkumu je možné většinou až dodatečně, někdy až po létech. Z toho hlediska je pochopitelně problematická i instituce, která by základní výzkum řídila. Přes úsilovnou snahu diskutujících i přednášejících se ukázalo, že tato otázka není ještě zdaleko vyjasněná.

13.5. J. Förchtgott : Klasifikace a předpověď frontálních bouřek.

Přednášející předvedl své názory na klasifikaci bouřek. V druhé části nastínil jednoduchou metodu předpovědi bouřek podle aerologických měření na několika stanicích. V debatě, která následovala se poukazovalo na to, že při předpovědi bouřek musíme vycházet více ze synoptického hlediska na celou povětrnostní situaci a že není možné dělat závěry jen z raného meteorologického měření.

20.5. F. Pechala : K některým otázkám existence a vlastností přirozeného synoptického období z hlediska fyzikálního.

Přednáška se v základě skládala ze dvou částí. V první poukázal přednášející na alternace (střídání) znamének změn divergence na výškových mapách během určitého časového období. V druhé polovině předvedl přechod z těchto divergenčních změn na změny výšky isobarické hladiny a použití těchto změn k určení hranic přirozeného období. Zatím co druhá část přednášky byla v následující debatě ostře kritizována jako neprůkazná, byla první část přednášky hodnocena velmi kladně a bylo doporučeno, aby bylo autorovi umožněno rozšířit dosavadní materiál a zpracovat je na elektronických počítačích.

V oboru popularisace meteorologie se pobočka zabývala hlavně přípravou výstavy meteorologické fotografie. Předpokládá se, že výstava bude instalována na jaře 1965, pokud možno v termínu mezinárodního meteorologického dne.

V rámci rozšíření meteorologických znalostí mezi mládeží, hodlá pobočka vypracovat serii populárních článků o meteorologii, o které má zájem redakce časopisu Věda a technika mládeži.

Zpráva o činnosti Bioklimatologické skupiny ČSMS za I. čtvrtletí 1964.

Schůze :

15. zasedání Bioklimatologické skupiny se konalo 27.3.1964 ve Frant. Lázních. Referáty : Ing J.Hrbek : 3.zasedání Komise pro zemědělskou meteorologii při SMO v Torontu ; dr. E.Veselý : K otázkám terminologie v bioklimatologii ; dr J. Matoušek, dr R.Barcal : Ovzduší průmyslového a lázeňského místa z hlediska bioklimatologie.

Schůze předsednictva Biokl. skupiny 26.3.1964 ve Frant. Lázních.

Činnost skupiny :

1. Vypracování sylabu pro školení lázeňských lékařů v bioklimatologii. Školení bude týdenní, pořadatelem je Ústav pro doškolení lékařů v Praze. Odbornou náplň zajistí Biokl. skup. ve spolupráci s ČSMS.

2. Práce na terminologickém slovníku z oboru bioklimatologie. Shromážděno přes 800 hesel. Hesla byla přidělena určeným pracovníkům, kteří do konce roku 1964 vypracují obsah hesel. Slovník bude vydán jednak samostatně, jednak budou hesla zařazena do chystaného Meteorologického slovníku.
3. Pro zlepšení kontaktu s členstvem a pro zvýšení aktivity byl rozeslán dotazník, ve kterém byli členové žádáni o návrhy pro zlepšení práce Bioklimat. skupiny, pro zlepšení práce v bioklimatologii vůbec a o sdělení tématu výzkumné práce v bioklimatologii, o zapojení do výzkumu státního, resortního, fakultního, ústavního.
4. V rámci doškolovacího kursu pro lékaře - balneology a pro hlavní sestry v lázních byly předneseny 3 přednášky o lékařské bioklimatologii. Na základě přednesených referátů byli plzeňští pracovníci vyzváni k publikaci přednášek ve formě skript, jejichž vydání by zajistili Čs. státní lázně.
5. Rukopis bibliografie čs. lékařské bioklimatologické literatury za období 1961-1963 byl zaslán k publikaci do časopisu Fyziatrický věstník.
6. Úspěšně probíhá příprava na překlad knihy prof. Geigera "Klima der bodennahen Luftschicht".

Zpráva o činnosti Bioklimat. skupiny ČSMS za 2. čtvrtletí 1964.

Hlavní náplní práce Biokl. skup. ve 2. čtvrtletí byla příprava a uskutečnění 16. zasedání v Bratislavě ve dnech 4. a 5. června. Zasedání předcházela 3. června společná schůze předsednictva skupiny s Bioklimatologickou komisí ČSAV, kde byla dohodnuta náplň, rozsah, doba konání a ostatní organizační záležitosti spojené s přípravou IV. celostátní bioklimatologické konference, jejíž pořadateli budou Bioklimatologická komise ČSAV a Bioklimatologická skupina ČSMS.

Na 16. zasedání bylo předneseno 10 odborných referátů jak z obecné bioklimatologie, tak bioklimatologie lékařské a byla navázána úzká spolupráce s pracovníky Výzkumného ústavu pro fyziatrii, balneologii a klimatologii v Bratislavě.

Na žádost ředitelství Čs. státních lázní byl zaslán 20ti stránkový rukopis základů lékařské bioklimatologie, který bude vydán ve formě skript pro účely lázeňských lékařů - balneologů.

Program činnosti Bioklimat. skupiny na rok 1965.

1. Pravidelné čtvrtletní schůze :
Březen 1965 - pracovní schůze za spoluúčasti Geografického ústavu ČSAV v Brně. Pořad : Metody výzkumu větrných poměrů v členitém terénu, metody klimatických průzkumů v jeskyních. Exkurse do Moravského krasu s ukázkami metod průzkumů v jeskyních i na povrchu.

Červen 1965 - společné zasedání s fyzikálními meteorology. Pravděp.téma:
Vztahy mezi makro- a mikroklimatem.

Říjen 1965 - spolu s Bioklimatologickou komisí ČSAV příprava a účast na
IV.celostátní Bioklimatologické konferenci.

Prosinec 1965 - Schůze v Praze. Téma : Otázky výuky v bioklimatologii.

2. Před každou plenární schůzí se koná schůze předsednictva. V případě potřeby se svolává schůze předsednictva i mimořádně.
3. Na každé zasedání skupiny bude mimo odborných bioklimatologických přednášek zařazen úvodní referát o novinkách v bioklimatologii, o poznátcích z cest po biokl. pracovištích, o závažných publikacích, kongresech apod.
4. Každé zasedání skupiny bude zároveň i určitou prověrkou úrovně výzkumu v oboru bioklimatologie pořádatelova pracoviště.
5. Regionální sekce se budou dále scházet podle vlastních plánů a to nejméně 4krát ročně. Na programu budou monotematické referáty s detailním řešením problematiky lékařské, zemědělské a lesnické bioklimatologie.
6. Bude pokračováno ve spolupráci s Ústavem pro doškolení lékařů v seminárním školení lázeňských lékařů v oboru bioklimatologie. Odbornou část školení zajistí Bioklimat. skupina.
7. Bude publikována bibliografie čs. lékařské, zemědělské a lesnické bioklimatologické literatury.
8. Uvažováno o event. vydání skript z lékařské bioklimatologie.
9. Vybraní zástupci skupiny se budou podílet na překladu knihy prof.Geigera: "Klima der bodennahen Luftschicht".
10. Bude dokončena příprava bioklimatologické terminologie k tisku
11. Bioklimat. skupina se bude podílet na přípravě, odborné náplni a organizaci IV. celostátní bioklimatologické konference (spolu s Bioklimatol. komisí ČSAV).
12. Skupina bude sledovat úroveň výuky bioklimatologie v ČSSR a snažit se o její zkvalitnění (recenze učebnic, pořádání konferencí o výuce v bioklimatologii apod.)
13. Podílet se větší mírou na recenzích prací z oboru bioklimatologie.
14. Pokračovat ve spolupráci s Mezinárodní společností pro biometeorologii a navázat úzkou spolupráci s bioklimatologickými organizacemi národními, hlavně socialistických zemí.

Členové ČSMS, kteří jsou přihlášení na konferenci dostanou do poloviny září podrobné informace, rozmnožené sylaby referátů a složenku k zaplacení konferenční taxy.